

Projekt Česká hlava rozdělval ceny

9.12.2010 Technik str. 9 spektrum

Akademie věd ČR

Projekt na podporu vědecké a technické inteligence Česká hlava slavnostně uděloval národní ceny nejlepším osobnostem české vědy a techniky. Dlouhodobým cílem projektu je dosáhnout společenského povědomí těchto cen na úrovni jakési národní Nobelovy ceny. Národní cenu vlády Česká hlava, která je nejvyšším oceněním projektu, letos dostal znalec retrovirů Jan Svoboda z **Ústavu molekulární genetiky Akademie věd**.

Profesor Jan Svoboda (1934) je jedním z celosvětově uznávaných vědců v oboru retrovirologie. Retrovir je obalený živočišný vir vyvolávající nejrůznější infekce, zhoubné nádory, leukémii i AIDS. Svoboda objevil reverzní transkripci, což je proces, pomocí kterého retroviry přepisují svůj genom do podoby dvouřetězové DNA a tu pak začleňují do chromosomu hostitelské buňky. Cenu Invence si odnesli profesori Vladimír Mařík (1952) a Michal Pěchoušek (1972) z Fakulty elektrotechnické Českého vysokého učení technického v Praze. Ocenění byli za výzkum „aplikací multiagentních technologií a jejich přenos do průmyslové praxe“. Jde o samorozhodující se systém s prvky umělé inteligence a oba ocenění patří mezi tvůrce světem uznávané české školy vývoje těchto systémů. Využívá je letectvo i námořnictvo USA a NASA.

Cenou udělovanou slavným českým vědcům v zahraničí je Patria. Letos ji získal profesor František Tureček (1950) působící v USA. Turečkovy práce o vysoce reaktivních molekulách v atmosféře a produktech radiačního poškození DNA a bílkovin jsou vysoce ceněny a patří ke zlatému fondu světové chemie.

Z tuzemských a zahraničních firem působících v Česku porota udělila Cenu ministerstva průmyslu a obchodu za nejvýraznější novou technologii či výrobek společnosti LASAK za unikátní povrchovou bioaktivní úpravu zubních implantátů. Úprava zkrátila dobu potřebnou pro spojení implantátu s živou tkání.

Projekt Česká hlava pamatuje i na mladé vědce cenou Doctorandus a Gaudeamus. První získal Jaromír Chalupský (1982) za výzkum rentgenových laserů, druhou Markéta Růčková (1984) za zpracování objevu písemností biskupa Jednoty bratrské Matouše Konečného (1572 až 1622).

Foto popis| Cenu Česká hlava získal za oblast výzkumu retrovirů Jan Svoboda z **Ústavu molekulární genetiky Akademie věd**

Foto popis| Cenu Patria, udělovanou českým vědcům v zahraničí, si odnesl profesor František Tureček (1950) působící v USA

Foto popis| Cenu Invence, sponzorovanou společností Kapsch, si odnesli profesori Vladimír Mařík (1952, vpravo) a Michal Pěchoušek (1972) z Fakulty elektrotechnické Českého vysokého učení technického v Praze.

Foto popis| Cenu Doctorandus obdržel Jaromír Chalupský (1982) za výzkum rentgenových laserů a cenu Gaudeamus pak Markéta Růčková (1984) za zpracování objevu písemností biskupa Jednoty bratrské Matouše Konečného (1572 až 1622).

Foto autor| FOTO: ČESKÁ HLAVA